

Határ és határsértés

Gyórfy László: Bízunk az enyészetben

SIRBIK ATTILA

Várfok Project Room, 2018. VI. 15. – VII. 28.

A Gyórfyt foglalkoztató testhorror ezúttal a korai képeire jellemző olaj-vászon portré tradícióján keresztül mutálódik közéleti konnotációkat is felvető sorozattá. A *Miazma Projekt* arcképcsarnoka egy fiktív kormány tagjait kelti

éltre, amelyhez a gyakori gyermekkori múzeumlátogatások során látott névtelen katoná- és politikusportrék adták az ihletforrást a művész számára. A reprezentatív történelmi arcképfestészet anakronisztikus műfaja a rémálmok és a paranoia szűrőin keresztül áll össze egy olyan időben és térben meghatározhatatlan régió állami kabinetjének tablójává, ahol a halál nem az uralkodás végét jelzi, hanem épp az állandósult *Nekrokrácia* működésének alapfeltétele.

GYÓRFY LÁSZLÓ: *Kiváló holttest I. (Láttam Tatlint és Caldert a Pokolban közöszlőni, és nem tudtam megállni, hogy ne készítsék velük egy selfie-t)*, 2017, akvarell, papír, 70x50 cm

Bízunk az enyészetben,
kiállítási enteriőr,
Várfok Project Room

GYÖRFY LÁSZLÓ: *Mummy & Deaddy Love You Still*, 2018,
fa, fém, poliuretán műgyanta, műanyag, akril, olaj, 50×26,5×34 cm

A kifejlődni vágyó klónok és mutánsok mintha egy fertelmes folytonosságban vajúdnának, és ebben a soha meg nem szűnő állapotban nem tudnának megszületni, közben bíznak az enyészetben, mert tudják, hogy minden teljesítmény és minden kompetencia csak cselszövés. Ez a bomlásból sarjadó vitalitás. Magukat újratelemelő idegen sejtek. A genetikusok és az orvosok jól összeválogatott csapata a pulzáló paradoxon fölé hajol, összedugják fejüket, de az korántsem marad észrevétlen, és még nincsenek tisztában a jelenség következményeivel. Viszont a hit a remélt dolgok biztosítéka, a nem látható dolgok bizonyítéka, egyben rettegés az anyagon túl, ahol nem a szabadság lakozik, hanem a határ átléphetetlen vonala, ott kezdődik az ember. A határtapasztalatnál azonban sokkal fontosabb a nyitottság, amit az újraalkotott szakralitás és a kétely sugarai biztosítanak, melynek hatására a hús felszíne kiszárad, repedezni kezd, majd felhasad, az értelem konvencionális kategóriái pedig elkezdnek leomlani. A lesben álló bomlást, ami a test igazi természete, a Bataille bőrén átszivárgó, majd a levegőben vibráló miazmas kigőzölgések aurája lengi be. Immár radikális és visszafordíthatatlan döntés a diszfunkció és a káosz rendezőelve a szétbomlás hibrid esztétikájának színrevitelében. A kiindulópont a hibridizáció, a romlás pedig friss vér a megértés vámpirizmusa számára. Határra viszont éppen hogy szükség van, azokat „újra és újra át lehet lépni: a határsértés a művészet által kijelölt térben érvényes szimbolikus játék, amely nélkülözi a világ megváltoztatására irányuló naiv idealizmust.” Felvillanyozó gesztus, az ösztönszerűség extázisa, megidézett rémület, rozsdás fémekből és hulladékfából barkácsolt dekonstrukció, a monáshszerűen bezáruló nyugati ész, a dialektikus nyelv kelepcejébe zuhant szubjektum szétrobbantása. Azáltal, hogy Györfy szétfeszíti a testről alkotott reális képünket, és egy mágikusan fiktív álvalóság felé tolja el azt, egyúttal azt is sugallja számunkra, és ezt az elmúlt években kreált hibrid lényei jól mutatják, hogy a „reálisként” is leírható humanista testkép megcsúfolása számára egy veszéllyel teli, felforgató nevetést generál, a „poén” viszont inkább valamiféle illékony tétnélküliséget sugalló fordulat: aki poénkodik, az úgy tesz, mintha megváltoztathatatlanok tartanák a klasszikus testkánont, de azért néha-néha csavar egyet az orrán – ez, vagyis Györfy esetében a mutációk egy alternatív univerzum felépítéséhez járulnak hozzá, ahol esély sincs a dialektikus visszarendeződesre.

GYÖRFY LÁSZLÓ: *Miazma Projekt – Miniszterelnök*, 2018,
olaj, vászon, 45×40 cm

Itt viszont egy újabb irányvonalról van szó, a *Miazma Projekt* figurái ugyanis már nem hibrid lények, esetükben egyetlen dolog válik visszafordíthatatlanná: nem az átrendeződes, hanem az enyészet, a bomlás ténye. A Várfok Project Roomban megrendezett *Bízunk az enyészetben* című tárlat műveiben Györfy a bomlásból sarjadó vitalitással foglalkozik a rá jellemző horrorhagyományokra épülő posztapokaliptikus antropológia mentén. Georges Bataille szerint, „bekötött szemmel nem vagyunk hajlandóak észrevenni, hogy egyedül a halál biztosítja azt a folytonos újrafakadást, amely nélkül elfogyna az élet. Nem vagyunk hajlandóak észrevenni, hogy az élet az egyensúlynak állított kelepce, az állandóság hiánya, az egyensúly folytonos megbomlása.” Györfyft fanyar „revelációjában” a gyerekkori vizuális élmények újrairása és a képzőművészet halott vagy zombifikálódott műfajainak vizsgálata érdekli – műveiben a privát képek és a hivatalos reprezentáció összemosása a legkülönfélébb médiumok révén valósul meg.